

Naše poplatky sú spravodlivejšie

Otázku položil: Slayer

Netreba diskutovať o potrebe a spravodlivosti spoplatnenia externého štúdia. Ale nemalo by byť spoplatnené aj denné? Prečo by mala majorita bez VŠ diplому odvádzat' dane tým, čo si zvyšujú svoj vzdelanostný kapitál a uplatniteľnosť na trhu práce? Ved' tie poplatky sa im mnohonásobne vrátia.

- V princípe máte pravdu. Je politickým rozhodnutím vlády, že garantuje dotácie na bezplatné denné štúdium.

Otázku položil: Zuzana

Mali byť dve formy externého štúdia - platené a neplatené. Kedy sa dozviem, ako externá študentka, do ktorej kategórie patrím? Kto a podľa čoho sa bude určovať výška poplatkov? Bude fungovať aj pre externých študentov prospechové štipendium?

- Ak ste začali štúdium bez spoplatnenia, tak ho tak aj dokončíte. Bude na študentoch, aby si vybrali formu štúdia medzi verejnou, štátnej a súkromnou vysokou školou a medzi štúdiom dotovaným štátom alebo plateným. Študent sa ale musí rozhodnúť dopredu. Pokiaľ ide o motivačné štipendiá, v súčasnosti by ich mali dostávať iba študenti dennej formy. Novela zákona ponecháva jednotlivým vysokým školám podľa ich stratégie určovať pravidlá poskytovania týchto štipendií.

Otázku položil: Tomas

Ak v parlamente neprejde spoplatnenie externého štúdia, budete razantnejšie postihovať tie školy, ktoré protiprávne vyberajú poplatky? Aké tresty hrozia školám, ktoré poplatky vyberajú? Budú musieť napríklad tieto peniaze vrátiť študentom?

- Podľa mojich informácií externé štúdium je spoplatnené v mnohých štátach EÚ. Ide len o to, aby sa stanovili presné pravidlá a aby bola korektná možnosť pre študentov vybrať si takú formu, o ktorej sú presvedčení, že im najviac vyhovuje. Sám som prekvapený, aké vysoké čiastky sú študenti ochotní uhrádzať na súkromných vysokých školách. A pritom nie je zaručená zvýšená kvalita štúdia oproti verejným vysokým školám.

Otázku položil: Milan

V roku 2005 som ukončil externe štúdium na vysokej škole s tým, že sme každoročne odovzdávali "dobrovolne" dary. Štúdium ma okrem poplatkov za cestovné, stravné, nákup literatúry a učebných pomôcok stálo navyše 125 000 Sk. Zdá sa vám to spravodlivé legalizovať tieto neprávosti zavedením školného pre externistov?

- Áno, umožnením výberu školného na verejných vysokých školách naozaj prestanú rôzne nezákonné výbery firiem alebo združení. Podstatou ale je, aby finančné prostriedky, ktoré takto odtekali mimo školstvo, ostali na verejných školách. To ale neznamená, že štát nebude nadále garantovať dotácie na externé štúdium. Určite sa zavádzajú poriadok, ale zároveň sa vytvára priestor pre viacdrojové financovanie jednotlivých škôl.

Otázku položil: Peter

Som externista a zároveň pracujem, teda platím dane. Prečo by som mal práve ja platiť za školu, keď ľudia, ktorí dane neplatia (denní študenti), ju majú zadarmo? Ved' moji rodičia platili rovnako dane ako ich rodičia a navyše aj ja platím dane. Nevadí mi, ak by platili všetci, ale toto považujem za diskrimináciu.

- Štát nadále garantuje dotácie na externú formu štúdia. Ak sa študent nedostane na dennú alebo externú formu štúdia, nemá inú možnosť, len študovať na súkromnej vysokej škole. Naším zámerom je dať aj verejným vysokým školám možnosť vyberať školné. Tým sa vytvárajú rovnaké podmienky pre všetky typy vysokých škôl. Čo bude nástrojom na vyššiu konkurenciu a tým aj zvýšenie kvality, čo je podstatné.

Otázku položil: Ján Novák, Nitra (07:52)

Spoplatnenie štúdia predchádzajúce vedenie ministerstva školstva spolu s ministerstvom práce navrhovalo riešiť komplexne, bola k tomu aj široká verejná diskusia. Prečo pri príprave novely zákona sa nevyužili závery z týchto diskusí? Vaši vlastní koaliční partneri hovoria, že zákon nie je dobre pripravený.

- Princípalny rozdiel je v tom, že minulá vláda navrhovala povinné školné pre všetkých študentov dennej a externej formy. V našom návrhu navrhujeme možnosť spoplatnenia s tým, že štát nadále garantuje dotácie na dennú a externú formu štúdia, ale zároveň dáva možnosť univerzitám spoplatniť externú formu. Tým ale univerzita stráca nárok na štátnej dotáciu.

Otzku položil: Radic

Plánujete zmeniť systém odmeňovania učiteľov. Podľa mňa by učitelia niektorých predmetov (napríklad angličtinári) mali zarábať viac ako ostatní.

- Neviem, či by bolo spravodlivé, aby sme platili učiteľov podľa toho, aký predmet vyučujú. Rovnako dôležitá je výučba matematiky, či fyziky, alebo angličtiny, či informačných technológií. Chýbajú učitelia aj na fyziku a informačné technológie. Vyriešiť problém nedostatku angličtinárov bude zložitejšie, ale máme pripravenú koncepciu, ktorú predkladáme do vlády, kde je navrhnutých niekoľko systémových riešení. Napr. učitelia pre prvý stupeň ZŠ budú musieť mať kvalifikáciu na výučbu cudzieho jazyka. Pripravujeme aj systém rekvalifikácií najmä mladších učiteľov.

Otzku položil: ab

Čo si myslíte o "nezávislosti" vysokých škôl? Nie sú až príliš "nezávislé"? Alebo naopak, či k dobrému fungovaniu im chýba okrem financií tá nezávislosť.

- V súčasnej novele je prioritou vytvoriť rovnaké, korektné podmienky pre všetky typy VŠ. U verejných VŠ pôjde o možnosť spoplatnenia externého štúdia, možnosť získať úvery, vytvárať spoločné študijné programy a vytvárať spolu s podnikateľským sektorm vedecko-výskumné pracoviská, ako napríklad centrá excelentnosti, či technologické inkubátory. U súkromných VŠ navrhujeme zriadenie akademických senátov a správnych rád, čím chceme posilniť samosprávnosť a finančné kompetencie týchto škôl.